

BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ

2 0 1 7

GENEL BİLGİLER

İDARİ YAPI

Bağımsızlık öncesinde Aşiretler Devleti (Trucial States) olarak tanınan BAE, 2 Aralık 1971'de İngiltere'den bağımsızlığını ilan etmiş, aynı gün Abu Dhabi Emiri Sheikh Zayed bin Sultan al-Nahyan (1971-2004) ülkenin ilk Başkanı seçilmiştir. Başkenti Abu Dhabi olan BAE, yedi emirlikten/şehirden meydana gelen bir federasyondur.

Federal Yüksek Konsey (FYK): Yedi Emirden oluşan Yüksek Konsey, BAE'deki en üst düzey siyasi karar organıdır. Konsey, üyeleri arasından Devlet Başkanını, Başbakanı ve Bakanları seçmektedir. Yüksek Konsey'in Başkanı, aynı zamanda BAE Devlet Başkanı'dır. Devlet Başkanı (Yüksek Konsey toplantı halinde olmadığı zamanlar) Konsey'in tüm yetkilerini kullanabilmektedir. Dolayısıyla, Devlet Başkanı yasama ve yürütme yetkisine de sahiptir. Abu Dhabi ve Dubai emirlerinin FYK'da veto yetkisi bulunmaktadır.

Devlet Başkanı: BAE'nin kuruluşundan itibaren, Devlet Başkanının Abu Dhabi Emiri, Başbakanın ise Dubai Emiri olması yönünde (yazılı olmayan) bir mutabakat vardır. Dış politika, güvenlik, ordu ve askeri konular ağırlıklı olarak Abu Dhabi Emirliği'nin kontrolündedir. Abu Dhabi Emiri Şeyh Khalifa Al-Nahyan (ülkenin kurucu başkanı Şeyh Zayed Al-Nahyan'ın oğlu) 2004 yılından beri Devlet Başkanıdır. BAE'nin karar alma mekanizmasında, kesin hatlarıyla yasama, yürütme ve yargı olarak kuvvetler ayrımı yoktur. BAE'nin devlet yapısında yasama yetkisi daha çok yürütmedir.

Hükümet: Ülkenin ikinci büyük Emirliği olan Dubai'nin Emiri Şeyh Muhammed bin Rashid al-Maktoum ise 2006'dan beri ülkenin Başbakanıdır. 2016 yılı Şubat ayında halihazırdaki 12. Hükümeti kurmuştur. (aynı zamanda Devlet Başkan Yardımcısı ve Savunma Bakanıdır) 29 üyeli mevcut kabinede kadın bakan sayısı 4'ten 8'e yükseltilmiştir (www.uaecabinet.ae). Ekonomi Bakanı Sultan bin Saeed Al Mansouri'dir (<http://www.economy.ae/>).

Federal Ulusal Konsey (meclis): BAE'de siyasi parti yoktur. 40 üyeli Konsey'in yarısı (FYK'nin belirlediği adaylar) halkoylamasıyla ve yarısı doğrudan FYK tarafından atanmaktadır. Konsey'de Bakanlıkların politikaları (yasa tasarıları) tartışılmakta, üyeler görüş ve tavsiyelerini dile getirmektedir. Ulusal Konsey'in yasa tasarılarını onama yada veto yetkisi bulunmamaktadır, kararları tavsiye (advisory) niteliğindedir. Zira, yasa tasarıları, Yüksek Konsey'de onaylanmasını ve Devlet Başkanı tarafından imzalanmasını müteakip yasalasmaktadır. Konsey'in görev süresi 4 yıl olup, Yüksek Konsey'in onayına istinaden Devlet Başkanı tarafından feshedebilmektedir. Yeni seçim 2019 yılında yapılacaktır.

Yargı sistemi: BAE'de "federal" ve "yerel/emirlik" olmak üzere ikili bir adli sistem bulunmaktadır. Bu çerçevede, adli uygulamalarda hem İslam, hem de Batı modellerinin karışımı görülmektedir. Federal yasalar, bu iki tür yasa modelini benimseyen mahkemeler için de geçerlidir. Kişinin bu mahkemelerden hangisine gideceği kendisine kalmıştır. Şeriat mahkemeleri de Yüksek Mahkeme'ye karşı sorumludur. Mahkemelerde jüri sistemi yoktur. (<http://www.dubaicourts.gov.ae>)

Federal düzeyde en yüksek yargı kurumu olan Federal Yüksek Mahkeme, kendine özgü bir Anayasa Mahkemesi olarak da düşünülebilir. Bu mahkeme, aynı zamanda en yüksek temyiz mahkemesidir. Sivil, ticari ve idari konularda gerçek veya tüzel kişiler arasındaki anlaşmazlıklara iptidai mahkemeler; federal mahkemelerin görev alanı dışındaki konulara ise Emirliklerin kendi (yerel) yargı organları bakmaktadır.

Anayasada belirtilen temel konular haricinde, Abu Dhabi, Dubai ve RAK Emirlikleri adli sorunlarını federal mahkemeye bağlı olmaksızın kendi yerel mahkemelerinde sonuçlandırabilmektedir. (<https://government.ae/en/about-the-uae/the-uae-government/the-federal-judiciary/structure-of-the-judicial-system>)

COĞRAFYA VE İKLİM

Yüzölçümü 83.600km2 olup, topraklarının %97'si çöldür. BAE, Arap/İran Körfezine ve Hint Okyanusuna kıyısı vardır. Yedi emirlik içinde coğrafya olarak en büyük olanı Abu Dhabi'dir. AD, ülke topraklarının yaklaşık %86'sını kaplamaktadır. BAE 200'e yakın adayı ihtiva etmekte olup,

Abu Dhabi şehri bu adalardan biri üzerine kurulmuştur. Dubai, ülke topraklarının %5'ini oluşturmaktadır.

Ülkede yaz dönemi (nisan-ekim) sıcak ve nemli bir hava görülmektedir. Hava sıcaklığı yaz döneminde 46 dereceye kadar çıkabilmekte ve %100 nem hissedilebilmektedir. Kışları (kasım-mart) ise ülkeye serin iklim hakim olmakta ve sıcaklık 14-23°C arasında değişmektedir. Zaman zaman yaşanan kum fırtınalarının dışında, kış aylarında (aralık-ocak) anlık ve kısa süreli aşırı miktardaki yağış, altyapısı yetersiz olan şehirlerde sele yol açabilmektedir. Su kıtlığı son yıllarda BAE için önemli bir sorun haline gelmiştir. Konutlarda kullanılan su, deniz suyu arıtmasıdır.

Yeraltı sularının yetersizliği ve su talebinin karşılanmasındaki güçlükler nedeniyle, kullanılan suların %80'i deniz suyunu arıtma tesislerinden karşılanmaktadır. BAE'de her emirlik kendi elektrik ve su sistemlerini işletmekte olup, elektrik şebekelerinin birleştirilmesi gündemdedir.

GENEL EKONOMİK GÖRÜNÜM

BAE, 1996 yılından bu yana Dünya Ticaret Örgütü'nün (DTÖ), 1998 yılından beri onyedinci arap ülkesinden oluşan Pan-Arab Serbest Ticaret Alanı'nın (PAFTA) ve ayrıca Arap Körfezine kıyısı bulunan 6 arap ülkesinden meydana gelen Körfez İşbirliği Konseyinin (KİK/GCC) üyesidir.

Serbest piyasa ekonomisinin hakim olduğu BAE'nin ekonomik zenginliği büyük ölçüde petrol ve doğal gaz üretimine ve ihracatına dayanır. Sektörün GSYİH içindeki payı yaklaşık %37'dir.

Dünya finansal krizi ve en büyük ithalatçısı Çin ekonomisinin yavaşlaması ve son olarak 2014 yılının ikinci yarısından itibaren petrolün uluslararası piyasa fiyatında yaşanan %50 oranındaki düşüş BAE ekonomisini de (hidrokarbon ihraç gelirini) olumsuz etkilemiştir. Bu çerçevede, sanayi üretimi ve ihracatı da bu dalgalanmalardan doğrudan etkilenirken, harcamalar, tüketim, ithalat dolaylı biçimde etkilenmiştir. İç faizler yükselmiş, kredi piyasası daralmış, piyasadaki para miktarı azalmıştır.

Global finansal kriz ve akabinde petrol fiyatının düşmesinden dolayı cari işlemler fazlası ve bütçe gelirleri azalmıştır. Büyüme hızının yavaşlamasıyla birlikte ekonomi küçülmüştür. Bütçe gelirlerini artırmak için, IMF ile de istişare edilerek, 2015 yılında (sıkı) mali ve parasal politikalarla bazı tedbirler yürürlüğe konulmuştur. Bu tedbirler; akaryakıt desteğine/subvansiyona son vermek, kamu kuruluşlarına hibe ve kaynak transferlerini sınırlandırmak, faizleri yükseltmek, kamu harcamalarında tasarrufa gitmek, elektrik ve su tüketim fiyatlarına zam yapmak şeklinde olmuştur.

Federal Hükümet ayrıca, petrol fiyatının düşmesinden kaynaklanan gelir düşüşünü telafi etmek amacıyla 2018 yılında %5 oranında KDV'yi yürürlüğe koymuştur. Öte yandan, küresel finansal kriz nedeniyle azalan yabancı sermaye ve doğrudan yatırımı artırmaya yönelik (bazı iş alanlarında kurulacak şirketlerde yabancı ortaklık payının artırılması, iflas kanunun/çek düzenleme mevzuatının değiştirilerek cezaların hafifletilmesi ve daha liberal hale getirilmesi gibi) mevzuat değişikliği çalışmalarına devam edilmektedir.

Dünya ekonomisindeki küçülmeden menfi etkilenen BAE ekonomisi (gsyih), 2017 yılında %2,6 oranında büyümüştür. 2018 yılında %3,1 ve 2019 yılında ise %3,4 oranında (düşük seviyede) büyüme öngörülmektedir. (IMF)

BAE, milli geliri (gsyih) ile Ortadoğu ve Afrika ülkeleri içinde Suudi Arabistan ve İran'dan sonra en büyük üçüncü ekonomi, kişi başı milli gelir sıralamasında ise Katar'dan sonra ikinci ülke konumundadır.

Merkez Bankasının 2015 yılında 94 milyar\$ olan toplam uluslararası rezervi 2016 yılında 85 milyar dolara gerilemiştir. ((<http://www.centralbank.ae/en/pdf/bulletin/SBull-Jan-2017.pdf>)

Federal Hükümet, 2018 yılı federal bütçesini 14 milyar Dolar (51,4 milyar Dirhem) kabul etmiştir. Cüzi miktarda bütçe açığı öngörülmüştür. (2018 yılı Federal Kamu Bütçesi <https://www.mof.gov.ae/en/resourcesAndBudget/federalBudget/Pages/budget2018.aspx>)

BAE, cari işlemler dengesi fazla veren bir ekonomidir, ancak son yıllarda yaşanan global kriz ve petrol fiyatı düşüşünden kaynaklanan gelir azalmasıyla birlikte cari fazlada azalma söz konusudur.

BAE ekonomik büyüme hedefine yönelik olarak federal (ve yerel bazda) stratejik kalkınma planlarını yürürlüğe koymuştur. Kalkınma programlarının ortak özelliği, ekonomiyi petrol ve doğalgaza bağımlı olmaktan çıkarmak ve gelir kaynaklarında çeşitliliği sağlamaktır. Böylelikle,

milli üretim (gsyih) içindeki enerji harici sektörlerin payını artırılması hedeflenmiştir. Kalkınmada öncelik verilmesi planlanan başlıca sektörler; havacılık ve uzay, bilgi teknolojileri, yenilenebilir enerji, ulaşım, turizm, sağlık ve ihracat odaklı sanayi ile petrokimyadır. Ayrıca, elektrik kullanımının azaltılması da hedeflerden biridir. Bahsekonu Stratejik Kalkınma Planları şunlardır; “BAE 2021 Ulusal Vizyonu (<https://www.vision2021.ae/en>) ve “Abu Dhabi 2030 Ekonomik Vizyonu”dur.

TİCARET VE PİYASA

BAE’de ticaret düzenlemeleri liberal niteliktedir. İç piyasa rekabetçi, fiyata duyarlı ve dışa açık bir pazardır. Bölgedeki diğer ülkelerin de önemli ölçüde mal ve hizmet tedarik ettiği veya temin ettiği bir ticaret merkezi konumundadır. Pazarın bu özelliğinden dolayı, ülkede her ülkeye ait ürün bulmak mümkündür. Ülkede tarım ve sanayi üretimi yetersiz olduğundan, ihtiyaçların büyük bir bölümü ithalat yoluyla karşılanmaktadır. İthal ettiği başlıca ürünler motorlu taşıtlar, elektrik ve elektronik ürünler, mücevherat, parfüm ve kozmetik ile gıdadır. En büyük tedarikçileri Çin, Hindistan ve ABD’dir.

Nitekim başta Amerikalı ve Avrupalı büyük firmalar olmak üzere çok sayıda yabancı firma, özellikle ülkenin ticaret merkezi konumunda olan Dubai’de temsilcilik açmak suretiyle, BAE pazarının yanısıra diğer Körfez ülkeleri ve yakın Afrika ve uzak Asya ülkelerine ait piyasaları buradan takip etmektedir. Dubai, rekabetin çok yoğun olduğu bir serbest pazardır.

Dubai, bulunduğu coğrafyada ticaret, finans ve turizm merkezi (hub) olma stratejisi izlemektedir. Pazar/nüfus olarak küçük olduğundan, dış ticareti “re-export”a dayanmaktadır. Liman ve serbest bölgelerinde altyapı ve hizmet anlayışı gelişmiştir. Kalkınmada Hong Kong ve Singapur’u örnek almaktadır. Başlıca satış yaptığı pazarlar; İran, Irak, Hindistan ile Doğu ve Kuzey Afrika ülkeleridir. Kayda değer sayıda İran kökenli nüfusun ve işadamlarının yaşadığı Dubai, İran’a uygulanan uluslararası ambargonun kaldırılmasını Dubai ekonomisi için olumlu bir gelişme olarak değerlendirmektedir. Re-export, enerji ürünleri satışı haricinde, önemli bir dış ticaret geliridir. İran, Irak ve Hindistan başlıca re-export pazarlarıdır.

Ekonominin petrol ve doğalgaza bağımlılığının azaltılmasına yönelik olarak Hükümetin sektörel üretim ve yatırımların çeşitlendirilmesi çabaları olumlu karşılanmakta, özellikle turizm (sağlık turizmi dahil), emlak, finans ve sağlık gibi sektörlerde yatırım yaptığı gözlemlenmektedir. Bu bağlamda, “Abu Dhabi 2030 Planı-<https://www.ecouncil.ae/en/pages/default.aspx>” çerçevesinde 200 milyar dolar değerinde yatırım yapılması ve ülke milli gelirinin %64’ünün petrol dışı sektörlerden oluşması öngörülmektedir. Nitekim ülke gelir kaynaklarını çeşitlendirmeye yönelik devlet politikası ve özel sektörde yaşanan canlanma neticesinde, petrol-dışı gelirlerin geçmiş yıllara göre, milli gelirdeki payı gittikçe artmaktadır.

2008 yılında etkisini gösteren küresel ekonomik krize kadarki dönemde BAE ekonomisindeki genişlemede, hidrokarbon ihracat gelirlerindeki artışın yanısıra, ülkedeki yerli ve yabancı yatırımlardaki ve özel tüketimdeki artışın da etkisi olmuştur. Böylece, ülkede yaşayanların refahı artmış, kredi olanaklarından yararlanma kapasitesi yükselmiş, hızlı nüfus artışının etkisiyle iç tüketimde de hızlı bir artış meydana gelmiştir.

Ayrıca, BAE Hükümeti son dönemde elde ettiği deneyim ve sermaye birikimi sayesinde dış pazarlarda yatırıma yönelmiştir. Hükümet sahip olduğu kamu şirketleri aracılığıyla çeşitli ülkelerde Telekom ve sanayi şirketleri ile bankalar satın almaktadır. Ayrıca, bahse konu kamu şirketlerinin liman, serbest bölge işletme, turizm ve gayrimenkul geliştirme gibi projeler aracılığıyla gelişmekte olan ülkelere yatırım yapmaya yöneldiği dikkati çekmektedir.

Dünya Bankasının 2017 yılı Temmuz ayı araştırmasına göre; 190 ülke içinde BAE, iş yapma kolaylığı açısından 21. yeni bir işe (ticari faaliyete) başlama kolaylığı açısından ise 51. sırada yer almaktadır.

DIŞ TİCARET

GENEL GÖRÜNÜM

BAE toplam dış ticaret hacmi 2015 yılında 620 milyar Dolar olup; 333 milyar dolarlık ihracat, 287 milyar Dolarlık ithalat gerçekleştirmiştir. İhracatında hidrokarbon (petrol, petrol ürünleri ve doğalgaz) önemli yer tutmaktadır. İthalatında ise makinalar, kıymetli taşlar ve motorlu taşıtlar önde gelen sektörlerdir.

DIŞ TİCARETİ (1.000 \$)

Yıllar	İhracat	İthalat	Hacim	Denge
2013	379.488.768	294.966.918	674.455.686	84.521.850
2014	380.339.616	298.611.277	678.950.893	81.728.339
2015	333.362.350	287.024.848	620.387.198	46.337.502
2016	298.650.942	270.882.074	569.533.016	27.768.868
2017*	162.572.237	192.343.815	354.916.052	-29.771.578

Kaynak: Trademap-direct data

*TradeMap-mirror data

BAE dış ticareti (petrol hariç), başta Dubai Emirliği olmak üzere, re-export ağırlıklı bir yapıya sahiptir. Çeşitli ülkelerden gelen mallar, BAE üzerinden farklı pazarlara ulaştırılmaktadır. Re-eksportta en büyük pazarı Hint Yarımadası ve Körfez ülkeleri (Irak ve İran dahil) oluşturmaktadır. BAE piyasasında yabancı rekabet çok yoğundur. Satılacak ürünün kalite ve fiyat açısından rekabet üstünlüğüne sahip olması önemlidir. Ayrıca, satış sonrası hizmet ve standartlara uygunluk gibi faktörlerin önemi de göz ardı edilmemelidir.

Piyasada güven kaybetmiş bir marka veya firmanın bu piyasada bir daha tutunabilmesi çok zordur. İthalat yapacak firmanın, ülke içinde yerleşik ve "ticaret lisansı" ve ticaret odası üyelik sertifikası sahibi olması ve çalıştığı bir bankası olması gerekmektedir.

İTHALATI

İthalat genel olarak %5 oranında gümrük vergisine tabidir. Gümrük vergisi, ürünün CIF bedeli üzerinden tahsil edilmektedir.

İthali yasak ve kontrol altındaki ürünler listesine www.dubaicustoms.gov.ae adresinden de erişim sağlanabilmektedir.

BAE gümrük vergi oranları ayrıca AB Komisyonu web sayfasında da (http://madb.europa.eu/madb/datasetPreviewFormATpubli.htm?datacat_id=AT&from=publi) yayınlanmaktadır.

Gıda ürünleri ithalatında ürünün standardı, ambalajı ve ambalajı üzerinde "üretim tarihi ve son kullanım tarihinin" belirtilmiş olmasına bilhassa dikkat edilmektedir. BAE'de ürün standartlarından sorumlu kurum ESMA'dır (www.esma.gov.ae).

BAE'NİN İTHAL ETTİĞİ ÜRÜNLER (1.000 DOLAR)

GTİP	Ürünler	2015	2016	2017
7108	Altın (işlenmemiş, yarı işlenmiş olanlar)	25.508.002	32.173.042	13.798.251
8517	Telefon cihazları	8.952.377	9.895.102	11.249.690
7113	Mücevherat (altın ve pırlanta)	7.219.447	7.270.929	10.770.377
8703	Binek Otomobiller	13.763.125	11.697.895	9.430.158
7102	Elmaslar	11.389.470	12.544.472	8.373.376

2710	Mineral yakıtlar (benzin, motorin, fuel-oil)	1.139.751	2.349.749	6.882.985
8802	Hava taşıtları (uçaklar, helikopter)	5.700.826	8.501.578	4.919.082
8411	Turbojetler	3.954.785	5.248.703	4.710.157
8471	Otomatik bilgi işlem makineleri	2.489.967	2.352.419	4.038.151
8708	Motorlu taşıtların aksam ve parçaları	1.901.196	1.957.513	2.044.200
3004	Tıbbi ilaçlar	1.978.239	2.038.344	1.750.264
8481	Borular, kazanlar, depolar için valfler	2.030.382	1.470.802	1.450.399
8528	TV alıcıları, Video Monitorları ve projektörler	802.863	740.895	1.292.942
7403	İşlenmemiş Bakır alaşımları	1.332.718	1.589.713	1.222.064
8544	İzole edilmiş teller, kablolar	1.103.011	1.144.638	1.211.888

Kaynak: Trademap-mirror data

İthalatında önde gelen başlıca sektörler; Kıymetli taşlar/mücevherat (gtip:71), makinalar (gtip:84), elektrik ve elektronik ürünler (gtip:85), hava taşıtları (gtip:88), motorlu taşıtlar ve yedek parçaları (gtip:87), petrol ürünleri (gtip:27), plastikler (gtip:39), hazır giyim (gtip:61 & 62), demir çelik (gtip:73 & 72) ürünleridir.

BAE'NİN İTHALAT YAPTIĞI ÜLKELER (1.000 DOLAR)

Ülkeler	2015	2016	2017
Hindistan	29.989.560	30.041.758	30.011.802
Çin	37.020.164	30.066.956	28.842.011
Amerika Birleşik Devletleri	22.994.835	22.401.497	20.005.428
Almanya	16.304.759	16.330.961	12.702.361
Birleşik Krallık	10.449.620	9.114.574	9.612.855
Türkiye	4.681.402	5.406.993	9.183.685
Hong Kong, Çin	6.692.502	6.997.892	7.738.023
Suudi Arabistan	6.742.123	6.566.824	7.686.831
Japonya	8.694.615	7.996.601	7.214.269
İtalya	6.843.971	5.986.723	6.002.974
Güney Kore	6.081.135	5.872.285	5.383.633
Belçika	3.866.862	3.999.411	4.283.644
İsviçre	5.314.021	4.348.176	4.086.419
Fransa	4.257.306	3.995.007	3.846.732
Singapur	5.149.798	4.078.751	3.670.474
Hollanda	3.536.653	3.415.047	3.554.789
Tayland	3.015.298	2.850.934	2.833.438
Malezya	3.038.580	3.030.976	2.780.688

Mısır	1.111.976	2.832.087	2.740.615
Brezilya	2.503.670	2.235.094	2.508.053
İspanya	2.020.088	1.932.414	1.970.773
Güney Afrika	1.138.253	1.327.709	1.756.771
Umman	2.050.237	1.841.395	1.640.478
Endonezya	1.926.403	1.612.106	1.630.671
Rusya Federasyonu	976.105	971.070	1.452.884
Taipei, Çin	1.463.413	1.265.944	1.337.630
Avustralya	1.621.072	2.175.920	1.319.946
Kanada	1.581.956	1.351.756	1.236.101

Kaynak: Trademap

BAE'ye düzenli olarak yüksek ihracat yapan başlıca ülkeler; Çin, Hindistan, ABD ve Almanya'dır.

İHRACATI

İhraç edilen başlıca ürünler sektörler itibarıyla; hidrokarbon (GTİP:27), mücevherat (GTİP:71), metaller (GTİP: 76 & 74-alüminyum ve bakır), plastikler (GTİP:39), elektrik ve elektronik ürünler (GTİP:85), makineler (GTİP:84) ve motorlu taşıtlardır (GTİP:87).

BAE'NİN İHRAÇ ETTİĞİ BAŞLIKA ÜRÜNLER (1.000 DOLAR)

GTİP	Ürünler	2015	2016	2017
2709	Ham petrol	33.786.877	32.999.367	49.316.338
2710	Petrol yağları (akaryakıt)	14.099.270	9.668.120	25.172.537
7108	Altın (işlenmemiş/yarı işlenmiş)	16.253.350	16.471.012	20.736.606
7102	Elmaslar	12.181.355	12.812.656	8.440.424
2711	Doğalgaz	4.482.853	2.891.512	8.393.935
7601	Alüminyum (işlenmemiş)	4.650.892	4.480.998	5.631.098
7113	Mücevherat	10.985.119	11.821.439	4.338.632
3901	Etilen polimerleri	1.766.091	3.292.737	3.433.241
7408	Bakır teller	881.569	1.047.874	1.268.247
3902	Propilen	381.921	930.278	1.018.207

Kaynak: Trademap

Hidrokarbon (gtip:27) ihracatının toplam ihracatı içindeki payı 2013 yılında %33 iken, 2014 yılında %28'e ve 2015-2016 döneminde ise %15'e kadar gerilemiştir.

BAE'NİN İHRACAT YAPTIĞI ÜLKELER (1.000 DOLAR)

Ülke	2015	2016	2017
Hindistan	20.283.244	19.240.913	23.088.317
Japonya	23.521.357	17.298.553	20.750.152
Çin	11.514.032	9.994.363	12.224.129
İsviçre	3.870.630	16.568.223	10.011.384
Güney Kore	8.613.919	6.941.006	9.544.779

Singapur	8.161.139	7.165.166	8.834.085
Suudi Arabistan	8.589.268	6.929.715	8.215.702
Umman	10.159.886	10.480.471	7.944.437
Tayland	8.132.463	6.196.576	7.857.284
Pakistan	5.734.688	6.202.090	7.523.994
Türkiye	2.008.690	3.701.153	5.546.932
Amerika Birleşik Devletleri	2.595.032	3.750.777	4.554.385
Hong Kong	4.435.995	3.915.484	4.363.004
Taipei	3.437.578	2.519.832	3.875.782
Malezya	3.122.164	2.335.771	3.048.316
Kuveyt	2.976.211	2.807.709	2.929.742
Belçika	3.120.049	2.659.285	2.531.442
Birleşik Krallık	1.302.559	1.357.286	2.232.514
Endonezya	1.356.099	1.316.223	2.080.213
Sri Lanka	1.073.080	1.067.273	1.563.891
Avustralya	1.754.209	1.518.305	1.538.077
Yeni Zelanda	317.310	773.499	1.422.245
Kenya	915.639	902.250	1.337.969
Fransa	1.156.236	1.165.932	1.234.029
Almanya	1.024.711	1.017.650	1.221.237
Hollanda	1.305.606	1.686.733	1.165.403
İtalya	943.685	1.048.429	1.161.299
Güney Afrika	879.561	1.052.398	1.111.118

Kaynak: Trademap

BAE'nin başlıca ihracat pazarları; uzak Asya ülkeleridir (Hindistan, Japonya ve Çin).

RE-EXPORT

BAE (özellikle Dubai) re-export merkezidir. Yılda yaklaşık 100 milyar \$ tutarında komşu ve çevre ülkelere re-export işlemi yapılmaktadır.

Re-export edilen başlıca ürünler telefon cihazları, elmas, mücevherat, yolcu ve eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar ile bunların aksam ve parçaları, kozmetik ve temizlik ürünleri ile hazır giyim ve ayakkabıdır.

İran, Suudi Arabistan, Irak, Hindistan ve Hong Kong başta olmak üzere, çevre ülkeler (Kuveyt, Bahreyn, Mısır, Afganistan, Pakistan, Singapur) re-export yapılan pazarlardır.

DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE VERGİLER

BAE'nin dış ticaret (ve ekonomi) politikası liberaldir. Uluslararası rekabetin yoğun yaşandığı bir serbest pazara sahiptir. Yabancı sermayeye açıktır. Ekonomi politikalarını gerektiğinde IMF ile de istişare etmektedir. Geleneksel hedefi, Hong Kong ve Singapur gibi bölgesinde ticaret, finans ve turizm merkezi olmaktır.

Hidrokarbon gelirleri, ekonomisinin dayanıklılığını artıran en önemli kaynağıdır. Coğrafya ve nüfusu küçük olduğundan dış ticaretini re-export yönünde geliştirme gayreti devam etmektedir. Doğu Afrika-Ortadoğu-Yakın Asya bölgesindeki en istikrarlı ve güvenli ülkedir.

ÜYESİ OLDUĞU ULUSLARARASI KURULUŞLAR/ANLAŞMALAR:

Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ): BAE, 1996 yılından bu yana Dünya Ticaret Örgütü'nün üyesidir. BAE, DTÖ'nün Asyalı gelişmekte olan ülkeleri grubuna dâhildir.

Körfez İşbirliği Konseyi (KİK): BAE, Körfez İşbirliği Konseyi'nin de (Gulf Cooperation Council/GCC) bir üyesi olup, aynı zamanda üye ülkeler arasında 2003 yılında uygulamaya geçirilen Gümrük Birliği'ne de dahildir. KİK üyeleri arasında 1 Ocak 2003 itibarıyla Gümrük Birliği ve müteakiben oluşturulan KİK Ortak Pazarı ise 1 Ocak 2008 itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

Gümrük Birliği kapsamında Konsey'in altı üyesi (Bahreyn, Kuveyt, Umman, Katar, Suudi Arabistan ve Birleşik Arap Emirlikleri) ortak bir gümrük politikası ve gümrük tarifesi (%5 oranında) üzerinden diğer ülkelerle ticari alışverişlerini gerçekleştirmektedir.

Pan-Arab Serbest Ticaret Alanı (PAFTA): 1 Ocak 1998 tarihinde Arap Ligi üyesi 17 Arap Ülkesi (S. Arabistan, Bahreyn, Katar, Kuveyt, BAE, Umman, Mısır, Lübnan, Ürdün, Fas, Tunus, Irak, Libya, Filistin, Sudan, Yemen, Suriye) arasında tesis edilmiş olup, Arap Ortak Pazarı (arab common market) yaratmak için çalışmalar yapmaktadır. Ekonomik yapıları ve gelirleri benzer üye ülkeler arasında serbest ticaret anlaşması uyarınca, (2005 yılından beri) karşılıklı ticarete gümrük vergi oranları sıfırlanmıştır.

Serbest Ticaret Anlaşmaları (STA): KİK/GCC ile serbest ticaret anlaşması (STA) imzalayan ülkeler ve ülke grupları; EFTA (İsviçre, Norveç, İzlanda, Lihtenştayn/2014 yılı Temmuz) ve Singapur'dur (1 Ocak 2009).

Ayrıca, Yeni Zelanda ile de (KİK arasında) STA öngören teknik müzakereler 2007 yılında başlamış ve 2009 yılı Ekim ayında tamamlanmıştır (ön anlaşma 31 Ekim 2009). Müzakeresi tamamlanan "Taslak Anlaşma Metni" henüz taraflarca imzalanmamıştır.

Öte yandan, KİK ülkeleri ile serbest ticaret anlaşmasını müzakere eden ülkeler ve ülke grupları ise; Türkiye, Avrupa Birliği, Avustralya, Güney Kore, Japonya, Çin, Hindistan, Pakistan ve MERCOSUR ülkeleridir. Ayrıca, Hong Kong, Şili ve Malezya da KİK ülkeleri ile serbest ticaret anlaşması müzakereleri başlatmak için başvuruda bulunmuşlardır.

Yukarıda belirtilen STA'lardan sorumlu kurum BAE Ekonomi Bakanlığıdır. (<http://www.economy.gov.ae/english/Ministry/MinistrySectors/ForeignTradeSector/Pages/default.aspx>)

VERGİ UYGULAMALARI:

İÇ VERGİLER:

1 Ocak 2018'den itibaren %5 oranında KDV uygulaması yürürlüğe konulmuştur. Uygulamadan serbest bölgeler ile eğitim, sağlık ve emlak (konut) sektörü muaf tutulmuştur.

Ayrıca, tütün ürünleri %100, karbonatlı içecekler %50 ve enerji içecekleri %100 oranında tüketim vergisine (excise tax) tabidir.

KDV ve bazı ürünler için Tüketim Vergisi (excise tax) uygulaması hakkında detaylı bilgiye, Maliye Bakanlığı (<https://www.mof.gov.ae/En/budget/Pages/VATQuestions.aspx>) veya Federal Vergi İdaresi (<https://www.tax.gov.ae/index.aspx>) web sayfasından ulaşılması mümkündür.

Gerçek kişiler gelir vergisine tabi değildir, ancak ülkede faaliyet gösteren yabancı petrol şirketleri ile yabancı bankalar, karları üzerinden belirli oranda vergiye tabidir.

Öte yandan, IMF tavsiyeleri çerçevesinde kurumlar vergisi düzenlemesi üzerinde teknik çalışmalar devam etmektedir.

GÜMRÜK VERGİLERİ:

BAE'ne ithalat genel olarak %5 oranında gümrük vergisine tabidir. Gümrük vergisi, ürünün CIF bedeli üzerinden tahsil edilmektedir. Bir kısım gıda ürünü ve yaş meyve sebze türü ile canlı hayvan ithalatı gümrük vergisinden muaftır (%0). Buna karşılık; alkollü ürünler %50 ve tütün mamulleri %100 oranında gümrük vergisine tabidir.

BAE'nin KİK üyesi olduğu bağlamında ortak uyguladığı gümrük vergi oranları Federal Gümrük İdaresinin web sayfasında (www.fca.gov.ae) hizmete sunulmaktadır. (Gümrük Vergileri için Bakınız: [BAE Gümrük Vergi Oranları](#))

Öte yandan, gümrük birliği veya serbest ticaret anlaşmasının olduğu KİK/GCC, GAFTA, ve EFTA üyesi ülkeler ile Singapur'dan (BAE'ne) yapılan ithalat gümrük vergisinden muaftır (%0).

1 Ocak 2009 tarihinde yürürlüğe giren KİK/GCC-Singapur STA'sı uyarınca gümrükten muaf olarak BAE'ne ithal edilebilecek ürünler listesi BAE Ekonomi Bakanlığının aşağıda link edilen web sayfasında hizmete sunulmuştur. Söz konusu ürün listesinde "A" ve "B" olarak belirtilen ürünlerin BAE'ne ithali halihazırda gümrük vergisinden muaftır. Ancak, Listede "C" olarak ifade olunan ürünler için gümrük muafiyeti söz konusu değildir. (<http://www.economy.gov.ae/english/Ministry/MinistrySectors/ForeignTradeSector/Pages/Free-trade-agreements-annex.aspx>)

İthalatta aranan esas belgeler; gümrük beyannamesi, ticari fatura, menşe şahadetnamesi, sağlık belgesi (gıda ürünleri için), konşimento ve çeki listesidir.

İthalat yasak ve kontrol altındaki ürünler listesine Dubai Gümrük İdaresinin web adresinden de (www.dubaicustoms.gov.ae) erişim sağlanabilmektedir. (Bakınız: [BAE-İthalat Yasak-Kontrol Altındaki Ürünler](#))

Öte yandan; Avrupa Birliğinin web adresinde de BAE'nin uyguladığı gümrük vergi oranları belirtilmektedir.

(http://madb.europa.eu/madb/datasetPreviewFormATpubli.htm?datacat_id=AT&from=publi)

Ayrıca, Uluslararası Ticaret Merkezinin (ITC-trademap.org-) web sayfasında, dünya genelinde bir önceki yıl yapılan ithalat verileri (ülke, ürün, birim fiyat, toplam tutar, gümrük vergisi bazında) kullanıma sunulmaktadır. (Bakınız: [BAE-İthalat İstatistikleri-Gümrük Vergi Oranları](#))

STANDARDİZASYON:

BAE'de ürün standartları, 2001 tarih ve 28 no.lu Kanun kapsamında yürütülmektedir. (Kanun için [bakınız](#))

Standartlardan sorumlu kurum ESMA'dır (www.esma.gov.ae).

BAE üyesi olduğu KİK Standardizasyon Kuruluşunun (GSO.org.sa) genel kurallarına uygun olarak faaliyetini gerçekleştirmektedir. Bu kapsamda, ESMA tarafından onbinin üzerinde ürün için (GSO'na uyumlu olarak) standart belirlenmiştir. (Bakınız: [GCC Standardization Organization](#))

BAE aynı zamanda ISO (International Organization for Standardization), ILAC (International Laboratory Accreditation Cooperation), OIML (International Organization of Legal Metrology), SMILC (Standards and Metrology Institute for Islamic Countries) üyesidir.

BAE'de ürün standardizasyonu konusunda dayanak teşkil eden bir diğer mevzuat Tüketicilerin Korunmasına Dair 2007 tarih ve 12 sayılı Federal Hükümet Kararıdır. (Hükümet Kararı için [bakınız](#))

Gıda ürünleri ithalatında gümrük idaresince istenilen başlıca belgeler; ticari fatura, menşe belgesi, paketleme/çeki listesi, sağlık sertifikası, helal kesim sertifikası, ithalat izni veya ticaret lisansıdır.

Gıda ürünleri ithalatında ürünün ambalajı/paketi üzerinde; tek etiket olması, açıklama ve uyarıların mutlaka Arapça olması ve bu çerçevede "ürün adı, markası, adedi, menşei ülke, imalatçı, içindekiler, üretim tarihi ve son kullanım tarihi" bilgilerinin paket üzerinde (Arapça) belirtilmesine bilhassa dikkat edilmektedir. BAE'de ölçü birimi olarak metrik sistem kullanılmaktadır.

Gıda güvenliği bağlamında zorunlu olan "Sağlık Sertifikasının" yanısıra, ayrıca tüm sığır ve kümes hayvanları ürünleri ithalatında İslami kurallara göre kesilmiş olduğuna dair menşe ülkede düzenlenmiş "helal sertifikası" istenilmektedir. (<http://halal.ae/en-us>)

Bitki ürünleri ithalatında ise "bitki sağlık sertifikası (phytosanitary certificate)" gümrük idaresince aranılmaktadır.

BAE Sağlık Bakanlığı sicilinde kayıtlı olmayan tıbbi ilaçların ithalatı yapılamamakta ve sorumluluk imalatçı ile acentesine ait olmaktadır.

Ürünün Dünya Sağlık Örgütü (WHO) tarafından öngörülen tüm gereklilikleri karşıladığını gösteren "Eczacılık Ürünü Sertifikası-Certificate of a Pharmaceutical Product-" gümrükte tıbbi ilaçlar ithalatında aranan belgeler arasındadır.

Tarımsal ilaçların ithalatı ise, sadece geçerli ithal iznine sahip tescilli ithalatçılar tarafından yapılabilmektedir.

Öte yandan yukarıda belirtilen hususlar çerçevesinde; Dubai'ye ithal edilen gıda ürünleri, gıda güvenliği açısından, öncelikle Dubai Belediyesinin (www.dm.gov.ae) kontrol ve onayından geçirilmektedir. Gıda ürünleri laboratuvar testlerine tabi tutulmakta, ayrıca BAE standartlarına uymayan ürünlerin satışı BAE'de tamamen yasaklanmakta ve ithal edilen bu ürünlerin 10 gün içerisinde imhası (yada Arap olmayan üçüncü bir ülkeye satışı) istenebilmektedir. (Detay için bakınız: [Dubai Belediyesi-Gıda Güvenliği Dairesi](#))

Gıda ürünlerinin üretim ve son tüketim tarihlerine özellikle dikkat edilmektedir. Tespit edilen kullanım sürelerinin (raf ömrünün) biten gıda ürünlerinin ithalatına veya piyasada satışına izin verilmemektedir. Belirli gıda ürünleri için Dubai Belediyesince tespit edilmiş tüketim süresi (raf ömrü), ambalaj ve depolama/saklama esasları için bakınız: [Dubai Gıda Güvenliği-Raf Ömrü-21. sayfa](#)

TÜRKİYE İLE TİCARET

Türkiye-BAE dış ticaret hacmi 2015-2017 döneminde yükseliş trendine girmiştir. 2017 yılında 14,7 milyar dolarla rekor seviyeye ulaşmıştır. İkili ticaret, 2014 yılı haricinde, geçmiş yıllarda Türkiye lehine fazla vermiştir.

Yıllar	İhracat	İthalat	Hacim	Denge
2010	3.332.885	698.421	4.031.306	+2.634.464
2011	3.706.654	1.649.456	5.356.110	+2.057.198
2012	8.174.607	3.596.545	11.771.152	+4.578.062
2013	4.965.630	5.384.468	10.350.098	-418.838
2014	4.655.710	3.253.024	7.908.734	+1.402.686
2015	4.681.255	2.008.690	6.689.945	+2.672.565
2016	5.406.993	3.701.153	9.108.146	+1.705.840
2017	9.184.210	5.669.922	14.854.132	+3.514.288

Kaynak: TÜİK

İki ülke arasındaki ticaret, Türkiye lehine fazla vermektedir. Bu durumda, BAE'den petrol ithal edilmemesi önemli etkindir.

TÜRKİYE'DEN İHRACAT

Türkiye'nin BAE'ne sektörel bazda ihracatında; kıymetli taşlar/metaller (GTİP:71), hava taşıtları aksam ve parçaları (GTP:88), petrol ürünleri (GTİP:27) ile makineler ve elektrikli cihazlar (GTİP: 85+84), demir çelik (GTİP:72) ilk sıralarda yer almaktadır.

TÜRKİYE'NİN BAE'NE İHRAÇ ETTİĞİ BAŞLICA ÜRÜNLER (1.000 DOLAR)

GTİP	Ürünler (ilk 10)	2015	2016	2017
7108	Altın (İşlenmemiş)	857.247	1.618.860	5.398.816
7113	Mücevherci Eşyası Ve Aksamı	1.168.767	1.436.343	1.359.982
2710	Petrol Yağları	569.791	357.818	826.155
8802	Helikopterler, Uçaklar Vb; Uzay Araçları (Uydular Dahil)	0	1.100	161.011
5702	Dokunmuş Halılar	65.879	69.987	69.686
7214	Demir Veya Alaşımsız Çelikten Çubuklar	522.587	407.917	56.420
6802	Yontulmaya Veya İnşaata Elverişli İşlenmiş Taşlar	49.247	49.022	52.006
9403	Diğer Mobilyalar Ve Bunların Aksam Ve Parçaları	39.854	42.387	37.393
8537	Elektrik Kontrol, Dağıtım Tabloları, Panolar, Konsollar,	27.259	40.352	36.312
7216	Demir Veya Alaşımsız Çelikten Profiller	50.906	33.636	32.277

2017 yılı ihracatının ürün bazında ilk iki sırasını (%73'ünü) işlenmemiş altın ve mücevherat oluşturmıştır.

Türkiye'nin 2017 yılı ihracatında BAE, Almanya ve İngiltere'nin ardından 3. sırada yer almıştır.

TÜRKİYE'NİN İTHALATI

Türkiye'nin BAE'den yaptığı 2017 yılı ithalatında işlenmemiş (külçe) altın ilk sırada (%89) almaktadır.

TÜRKİYE'NİN BAE'DEN İTHAL ETTİĞİ BAŞLICA ÜRÜNLER (1.000 DOLAR)

GTİP	Ürünler (ilk 10)	2015	2016	2017
7108	Altın (İşlenmemiş)	1.499.290	3.133.380	4.933.342
7601	İşlenmemiş Alüminyum	174.018	126.914	140.669
7113	Mücevherat	92.407	82.312	123.063
3901	Etilen Polimerleri (İlk Şekillerde)	91.260	106.489	66.041
2710	Petrol Yağları	97	58.862	50.521
3902	Propilen (İlk Şekillerde)	47.073	47.701	39.082
7207	Demir/Alaşımsız Çelikten Yarı Mamuller	32	9.095	31.471
7602	Alüminyum Döküntü Ve Hurdaları	8.541	12.639	22.223
7102	Elmaslar	13.041	20.251	17.760
8481	Muslukçu, Borucu Eşyası (Basınç Düşürücüsü, Termostatik Valf Vd)	153	2.386	9.176

Türkiye'nin en çok ithalat yaptığı ülkeler sıralamasında BAE, 2017 yılında 13. sırada yer almıştır.

İKİLİ EKONOMİK VE TİCARET ANLAŞMALARI

Anlaşma Adı	Onay Tarihi
8. Dönem KEK Toplantısı Mutabakat Zaptı	10.02.2011
Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması	28.09.2005/ 24.07.2011
Küresel Taahhüt ve Hizmet Kuruluğu (TRICON) ve KOSGEB Arasında Anlaşma	31.10.2003
Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması	29.01.1993/ 27.12.1994
Türkiye – Birleşik Arap Emirlikleri Hava Ulaştırma Anlaşması	26.10.1986
Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşması	09.08.1984
BDDK ile BAE Merkez Bankası Arasında Teknik İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptı	17.02.2009

BAE'DEKİ TÜRK İŞ KONSEYLERİ

İş Konseyleri, BAE'de yerleşik olarak faaliyet gösteren yabancı firmaların ve profesyonellerin, resmi kurumlarla koordinasyonunu ve işbirliğini sağlamak üzere, mevzuat gereği kurulan işadamları derneği statüsündedirler. Ülkenin idari yapısına uygun olarak, Abu Dhabi ve Dubai'de ayrı ayrı kurulmuş iki Türk işadamları derneği (konseyi) mevcuttur.

Dubai Türk İş Konseyi (Turkish Business Council in Dubai & Northern Emirates): Dubai (ve kuzey emirliklerinde) faaliyet gösteren ikiyüze yakın Türk işadamı ve profesyonelin oluşturduğu Dubai Türk İş Konseyi 2005 yılı Şubat ayında Dubai Ticaret ve Sanayi Odası'nın himayesinde ve gözetiminde seçimlerini yapmış, 21 Mart 2005 tarihinde de anılan Oda'ya tescil edilerek faaliyetine başlamıştır (<http://www.tbcdubai.org/>).

Abu Dhabi Türk İş Konseyi (TBC in Abu Dhabi): Abu Dhabi Emirliğinde faaliyet gösteren Türk firma ve profesyonellerince 2009 yılında kurulmuştur. Abu Dhabi Ticaret Odasına tescilli olup, halen 35 üyesi bulunmaktadır (<http://www.tbcabudhabi.org/>).

DUBAİ-TÜRK TİCARET MERKEZİ

Türkiye'nin 2023 yılı ihracat stratejisi hedefleri doğrultusunda, değişen rekabet koşullarına ve ihtiyaca uygun olarak ihracatın gelişmesine olanak sağlamak amacıyla hayata geçirilecek olan Türkiye Ticaret Merkezleri projesi ülkemiz adına hedeflenen ihracat rakamlarına ulaşma noktasında önemli bir misyon edinecektir. (<http://ttcenter.com.tr>)

Türkiye Ticaret Merkezlerinin, Türkiye İhracatçılar Meclisi'nin (TİM) öncülüğünde ve koordinasyonunda diğer ilgili kurum ve kuruluşların katılımıyla kurulması hedeflenmektedir.

BAE'nin Dubai şehrinde TTM hizmet vermeye başlamıştır. Dubai TTM'nde faaliyet göstermek isteyen iklimlendirme, bilişim ve mücevher sektöründeki firmalarımız TTM'de faaliyet koşullarını öğrenmek için (<http://ttcenter.com.tr/tr/nerelerdeyiz.html>) adresinde belirtilen Bölge Koordinatörü (anilozer@tim.org.tr) ile temasa geçebilmektedir.

PAZAR HAKKINDA GENEL BİLGİLER

AÇIK & REKABETÇİ PAZAR

BAE piyasası rekabetçi, fiyata duyarlı ve dışa açık bir pazardır. Pazarın bu özelliğinden dolayı ülkede neredeyse her ülkeye ait malları bulmak mümkündür. Ülkenin tarım ve sanayi üretimi yetersiz olduğundan, ihtiyaçların büyük bir bölümü ithalat yoluyla karşılanmaktadır. Piyasada rekabet çok yoğundur ve piyasada tutunabilmek için rekabet üstünlüğüne sahip olunması gerekmektedir.

Kalite, raf ömrü (üretim ve son kullanım tarihi), satış sonrası hizmet ve standartlara uygunluk gibi faktörlerin önemi göz ardı edilmemelidir. Fiyat belirlenirken, rakip ürünlerin fiyatları dikkate alınmalıdır. Piyasada güven kaybetmiş bir marka veya firmanın bu piyasada bir daha tutunabilmesi zordur.

Az nüfusu ve çeşitlilik içeren toplumsal yapısı ve farklı tüketici özellikleri nedeniyle BAE (özellikle Dubai) pazarına, ülke içi talepten ziyade, bölge ülkelerinden gelecek dış talepleri yakalamak için girilmesi daha uygun görülmektedir. Bu çerçevede, bölgede uzun vadeli iş/ticaret planlayan yabancı firmalar, özellikle Dubai veya serbest bölgelerinde olmak üzere, ofis/şube olarak yerleşik faaliyette bulunmayı tercih etmektedir.

Nitekim Dubai ülke sınırlarını aşan bir boyutta, Körfez Bölgesi'nden, Uzak Doğu'ya ve Afrika'ya kadar bir hitap alanı bulmaktadır. Bölgedeki diğer ülkelerin de (İran, Irak, S. Arabistan, Pakistan, Mısır, Lübnan vb.) önemli ölçüde mal ve hizmet temin ettiği bir ticaret merkezi konumundadır. Başta Amerikalı ve Avrupalı firmalar olmak üzere çok sayıda yabancı firma, özellikle Dubai'de temsilcilik açmak suretiyle BAE pazarının yanısıra Suudi Arabistan, diğer Körfez ülkeleri ve yakın Afrika ülkelerine ait piyasaları buradan takip etmektedir.

Şirketlerin orta düzey yöneticileri (satın alma/ithalat müdürü, genel müdür) genelde Lübnan, Pakistan, Hindistan, Filistin uyruklu olmaktadır. Üst düzey yöneticiler (CEO, Executive/General Director) ise yerel Arap veya Britanya vatandaşı (İngiliz, Avustralya, Güney Afrika) yada bazı Avrupa ülkelerinden olduğu görülmektedir.

Her Emirlikte Ticaret ve Sanayi Odası bulunmaktadır. Günlük ticari hayatta yerel bir bakanlık gibi aktif olarak faaliyet göstermektedirler. Dubai Ticaret Odası (<http://www.dubaichamber.com/>), Emirliğin ticari konumu itibarıyla en faal olanıdır. Genel Sekreterleri de işadimidir. Abu Dhabi'de merkezi bulunan (TOBB'un muadili) BAE Ticaret ve Sanayi Odaları Federasyonu, Odalar arasındaki koordinasyonu sağlamaktadır. (Ticaret ve Sanayi Odaları Federasyonu: www.fccuae.ae)

DAĞITIM KANALLARI

BAE'ye ihraç edilen bir malın pazardaki başarısı, acente veya distribütörün ya da ithalatçının pazarlama ve dağıtım ağının yaygınlığı ve etkinliği ile doğru orantılıdır. Piyasada rekabet çok yoğundur. Bu yüzden acente seçimi oldukça önemlidir.

TÜKETİCİ YAPISI VE TERCİHLERİ

Ülkenin ticaret merkezi durumunda olan Dubai, rekabetin çok yoğun olduğu bir pazardır. AVM'lerde, dünya markası ürünler satılmaktadır. Başta İran ve Rusya olmak üzere, komşu ülkelerden gelen (alım gücü yüksek) turistler ülkedeki tüketim harcamalarını yükseltmektedir. Ayrıca, sene içinde belirli dönemlerde indirimli (perakende) satışa yönelik yapılan festivaller bölge ülkelerinden yoğun ilgi görmektedir.

BAE'de ticari faaliyetler çok iyi organize olmuştur. Hileli ticarete ilişkin cezai yaptırımlar ağırdır. Perakende alışverişlerde, çok düşük marjlarda pazarlık usulü fiyat indirimi olabilmektedir. Küçük çarşılarda (souq) ve sokak dükkanlarında ise daha ziyade nispeten düşük fiyatlı ancak kalitesi de düşük (uzakdoğu menşeli) ürünlere rastlanmaktadır.

Ticari amaçların yanısıra, diğer komşu ülkelerde yaşayanlar sıklıkla hafta sonu tatili ve eğlence amacıyla Dubai'yi ziyaret etmektedir.